

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĐI
Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez M¼d¼rl¼Đ¼

KURU FASULYE
TESCİL RAPORU

Kasırğa
Maistro
Siper
MTBDER35
Erzincan Şeker

ANKARA
2025

KASIRGA, MAİSTRO, SİPER, MTBDER35 VE ERZİNCAN ŞEKER KURU FASULYE ÇEŞİT ADAYLARININ TESCİLİ HAKKINDA RAPOR

Lafeller Tohumculuk Tic. Ltd. Şti. tarafından tescil başvurusu yapılan Kasırğa ve Maistro, Zeta Tohumculuk Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. tarafından tescil başvurusu yapılan Siper, Mersin Ticaret Borsası Tohumculuk Araştırma Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından tescil başvurusu yapılan MTBDER35 ve Erzincan Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından tescil başvurusu yapılan Erzincan Şeker isimli kuru fasulye aday çeşitleri 2023-2024 yıllarında kuru fasulye tarımının yapıldığı alanlarda Tarımsal Değerleri Ölçme (TDÖ) denemelerine alınmıştır.

Denemelerde daha önceki yıllarda tescil edilen Berrak, Batallı, Cihan, Göynük 98 ve Sururbey kuru fasulye çeşitleri standart olarak kullanılmıştır. Bu denemelerin sonucunda verim, fenolojik gözlemler ve teknolojik değerleri ile ilgili veriler de dikkate alınarak bir değerlendirme yapılmış ve karar aşamasına gelinmiştir.

Denemeler 2023 yılında Konya, Erzincan, Eskişehir, Samsun Bafra ve Samsun Tekkeköy lokasyonlarında, 2024 yılında Konya Çumra, Erzincan, Kahramanmaraş, Sivas, Samsun Bafra ve Samsun Tekkeköy lokasyonlarında kurulmuştur. 2023 yılında Erzincan, 2024 yılında ise Konya Çumra, Samsun Tekkeköy ve Samsun Bafra lokasyonlarından sağlıklı sonuç alınamamıştır.

TDÖ denemeleri ile birlikte Farklılık, Yeknesaklık ve Durulmuşluk (FYD) testleri Ankara / Yenikent'te yapılmış ve UPOV prensipleri dikkate alınarak her bir karakter için en uygun dönemde gözlemler alınmıştır. FYD testleri sonucu, aday çeşitler hakkında özellik belgeleri düzenlenmiştir.

TDÖ denemelerinden her yıl elde edilen verilerle varyans analizi yapılmıştır. Teknolojik analizler Tarla Bitkileri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kalite Değerlendirme ve Gıda Bölümünde yapılmıştır.

Kasırğa; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri Ölçme denemelerinde 191,7 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasından (158,7 kg/da) daha yüksek verim değeri göstermiş, istatistiki değerlendirmede bc grubunda yer almıştır. Çeşit adayı; bodur gelişme tabiatlı ve tane rengi beyazdır. Bitki boyu 50-68 cm, ilk bakla yüksekliği 12-22 cm arasında değişmektedir. 100 tane ağırlığı 32,4-40,1 g arasında olup 94-117 günde fizyolojik oluma gelmiştir.

Teknolojik analiz değerleri incelendiğinde; çeşit adayının pişme süresi 32-40 dakika, su alma kapasitesi 0,34 g/tane, su alma indeksi %1,05 şişme indeksi %2,35 protein oranı %17,7 arasında değişmektedir.

Maistro; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri Ölçme denemelerinde 204,9 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasından (158,7 kg/da) daha yüksek verim değeri göstermiş, istatistiki değerlendirmede a grubunda yer almıştır. Çeşit adayı; bodur gelişme tabiatlı ve tane rengi beyazdır. Bitki boyu 49-78 cm, ilk bakla yüksekliği 14-23 cm arasında

değişmektedir. 100 tane ağırlığı 31,7-40,2 g arasında olup 97-120 günde fizyolojik oluma gelmiştir.

Teknolojik analiz değerleri incelendiğinde; çeşit adayının pişme süresi 42 dakika, su alma kapasitesi 0,29 g/tane, su alma indeksi %0,88 şişme indeksi %2,04 protein oranı %18,7 arasında değişmektedir.

Siper; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri Ölçme denemelerinde 184,0 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasından (158,7 kg/da) daha yüksek verim değeri göstermiş, istatistiki değerlendirmede c grubunda yer almıştır. Çeşit adayı; bodur gelişme tabiatlı ve tane rengi beyazdır. Bitki boyu 49-70 cm, ilk bakla yüksekliği 12-22 cm arasında değişmektedir. 100 tane ağırlığı 30,4-42,3 g arasında olup 94-115 günde fizyolojik oluma gelmiştir.

Teknolojik analiz değerleri incelendiğinde; çeşit adayının pişme süresi 40 dakika, su alma kapasitesi 0,33 g/tane, su alma indeksi %0,94 şişme indeksi % 2,19 protein oranı %18,8 arasında değişmektedir.

MTBDER35; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri Ölçme denemelerinde 201,5 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasından (158,7 kg/da) daha yüksek verim değeri göstermiş, istatistiki değerlendirmede ab grubunda yer almıştır. Çeşit adayı; bodur gelişme tabiatlı ve tane rengi beyazdır. Bitki boyu 46-61 cm, ilk bakla yüksekliği 12-20 cm arasında değişmektedir. 100 tane ağırlığı 32,5-40,5 g arasında olup 94-118 günde fizyolojik oluma gelmiştir.

Teknolojik analiz değerleri incelendiğinde; çeşit adayının pişme süresi 35 dakika, su alma kapasitesi 0,37 g/tane, su alma indeksi %1,02 şişme indeksi %2,21 protein oranı %17,2 arasında değişmektedir.

Erzincan Şeker; çeşit adayı 2 yıllık Tarımsal Değerleri Ölçme denemelerinde 167,7 kg/da ortalama verimle standart çeşitler ortalamasından (158,7 kg/da) daha yüksek verim değeri göstermiş, istatistiki değerlendirmede d grubunda yer almıştır. Çeşit adayı; bodur gelişme tabiatlı ve tane rengi beyazdır. Bitki boyu 35-57 cm, ilk bakla yüksekliği 9-22 cm arasında değişmektedir. 100 tane ağırlığı 41,4-48,7 g arasında olup 100-117 günde fizyolojik oluma gelmiştir.

Teknolojik analiz değerleri incelendiğinde; çeşit adayının pişme süresi 38 dakika, su alma kapasitesi 0,50 g/tane, su alma indeksi %1,19 şişme indeksi %2,52 protein oranı %21,4 arasında değişmektedir.

07.04.2025 tarihinde yapılan Yemeklik Tane Baklagiller Tescil Komitesi'nde Kasırğa, Maistro ve Siper isimli kuru fasulye çeşitleri aynı isimle, MTBDER35 isimli fasulye çeşidi Pehlivan ismi ile, Erzincan Şekeri isimli kurufasulye çeşidi Işıl 24 ismi ile tescil edilmiştir.

**Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon
Merkez Müdürlüğü**

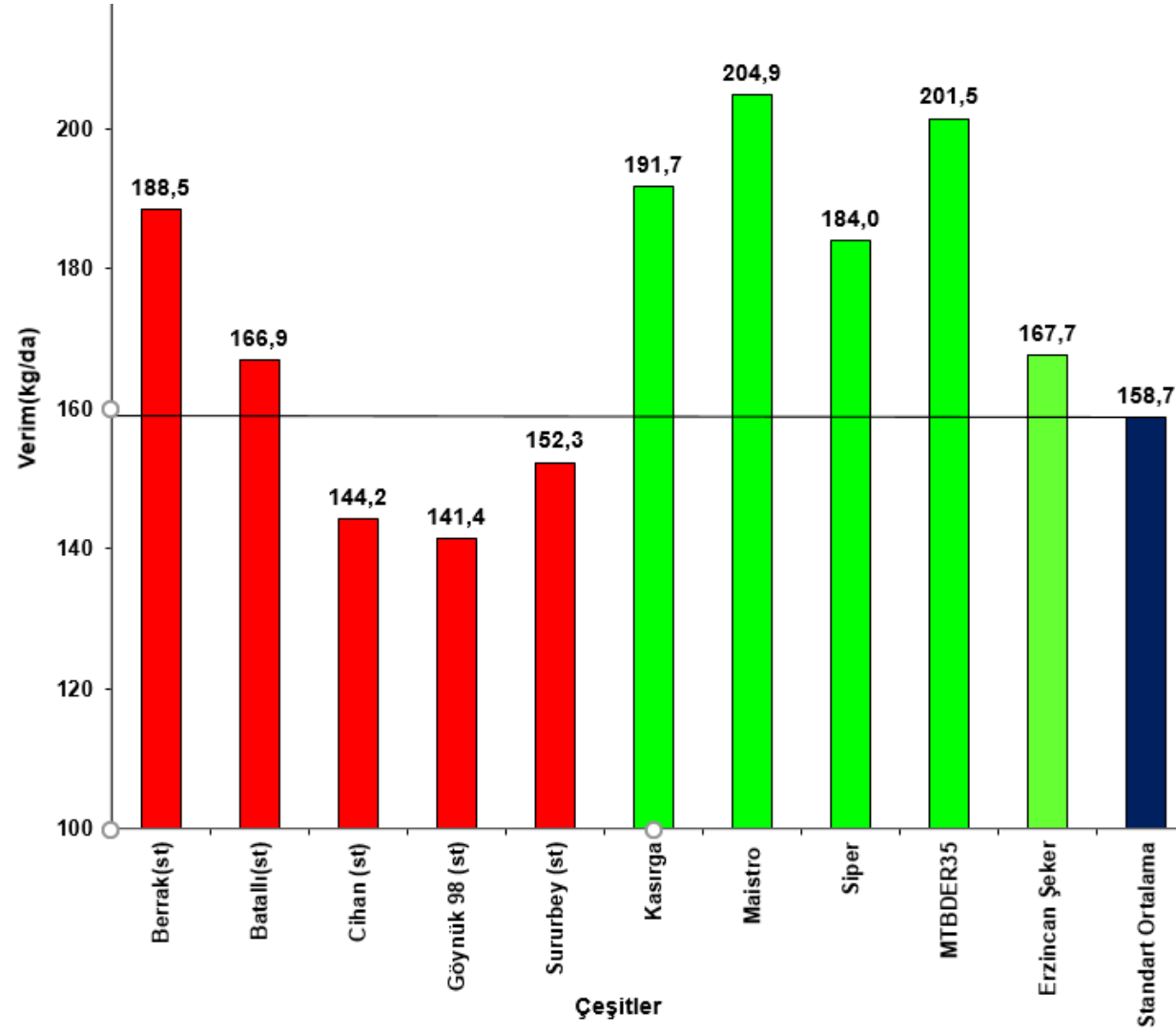
Çizelge 1. 2023 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Eskişehir	Konya	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Ortalama
1- Berrak (st)	282,9 bc	114,6 hi	238,9 a	117,3 ghi	188,4 de
2- Batallı (st)	222,5 d-g	93,5 i	233,8 a	110,3 ghi	165,0 fg
3- Cihan (st)	172,4 h	126,1 ghi	131,1 c	128,7 fgh	139,6 h
4- Göynük 98 (st)	204,8 fgh	196,3 cd	73,1 d	108,3 hi	145,6 h
5- Sururbey (st)	191,8 gh	131,5 f-i	192,2 b	95,7 i	152,8 gh
6- Martı	287,1 b	142,6 e-h	235,8 a	182,6 cd	212,0 c
7- Zorya	206,6 efg	164,9 d-g	193,2 b	139,8 efg	176,1 ef
8- Cevher	343,5 a	263,0 a	188,4 b	279,2 a	268,5 a
9- Cevdetbey	240,3 de	246,3 a b	135,1 c	178,1 cd	200,0 cd
10- Kasırga	230,9 def	200,0 bcd	149,9 c	204,3 bc	196,3 cd
11- Maistro	288,0 b	213,0 bc	243,1 a	221,3 b	241,3 b
12- Siper	204,4 fgh	194,5 cd	247,6 a	167,7 de	203,6 cd
13- MTBDER35	250,6 cd	179,6 cde	248,0 a	154,2 def	208,1 c
14- Erzincan Şeker	135,1 i	177,8 c-f	222,9 a	134,4 fgh	167,6 fg
F	**	**	**	**	**
VK (%)	10,1	19,0	10,1	13,9	13,2
AÖF	33,8	47,4	28,1	31,5	17,6

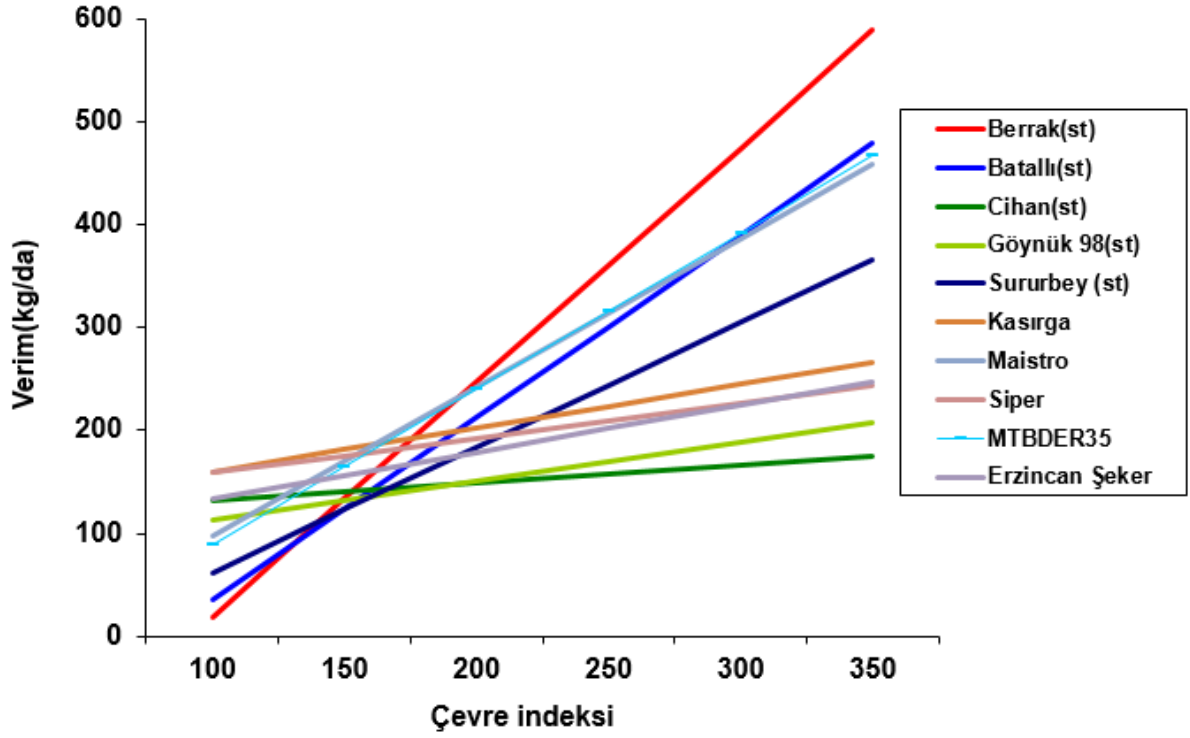
Çizelge 2. 2024 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Sonuçları (kg/da)

Çeşitler	Erzincan	K.Maraş	Sivas	Ortalama
1- Berrak (st)	264,4 a	161,0 b-e	140,4 cde	188,6 a
2- Batallı (st)	216,8 b	173,0 bc	118,3 g	169,4 b
3- Cihan (st)	131,7 d	167,0 bcd	152,3 bc	150,3 cd
4- Göynük 98 (st)	139,5 d	137,0 cde	130,6 efg	135,7 d
5- Sururbey (st)	194,5 c	123,0 e	137,3 def	151,6 c
6- Kasırga	203,9 bc	221,0 a	131,8 efg	185,6 a
7- Maistro	204,6 bc	141,0 cde	123,4 fg	156,3 bc
8- Siper	107,7 e	196,0 ab	170,4 a	158,0 bc
9- MTBDER35	245,6 a	185,0 ab	147,3 bcd	192,6 a
10- Erzincan Şeker	214,0 bc	131,0 de	158,8 ab	167,9 b
F	**	**	**	**
VK (%)	7,1	16,8	7,0	11,2
AÖF	19,8	39,7	14,3	15,1

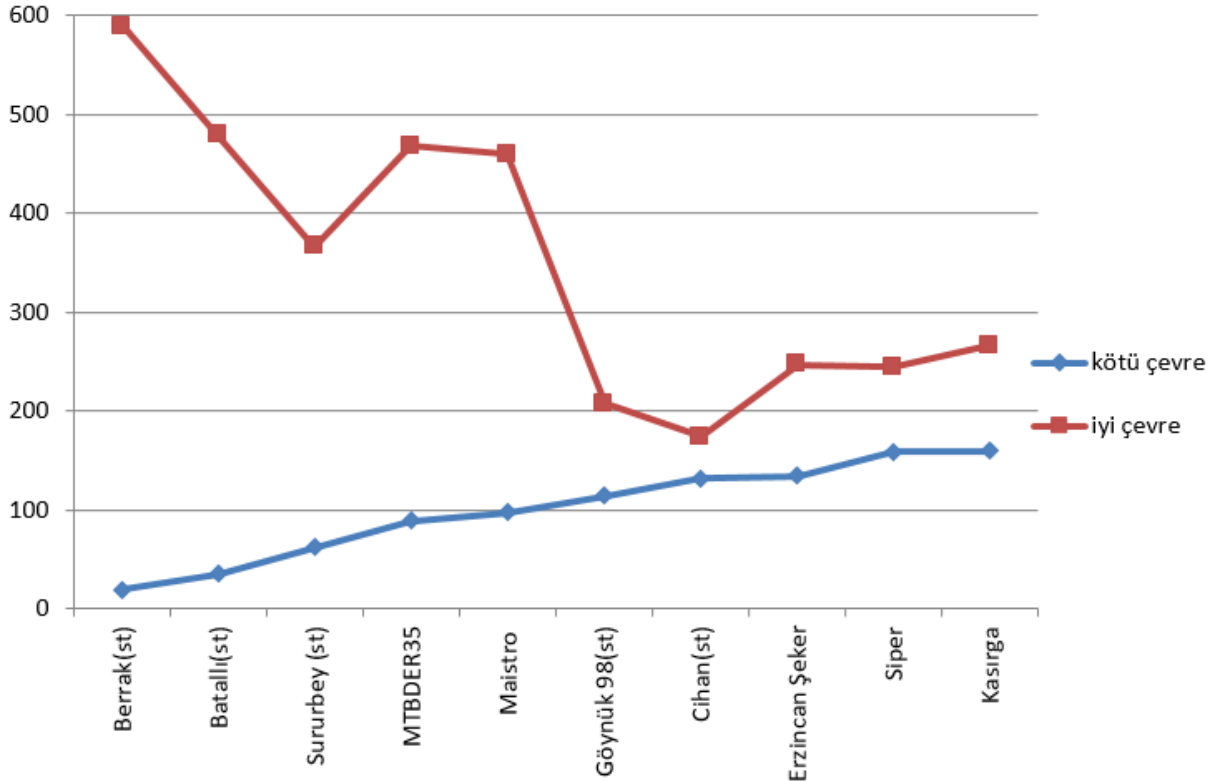
Grafik 1. 2023–2024 Yılları Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Verim Grafiği (kg/da)

Grafik 2. 2023-2024 Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Beklenen Verim Grafiği

Grafik 3. 2023-2024 Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Beklenen Verim Grafiği

Çizelge 5a. 2023 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Sonuçları

Çeşitler	% 50 Çiçeklenme Gün Sayısı (gün)			Fizyolojik Olum Gün Sayısı (gün)			Bitki Boyu (cm)			İlk Bakla Yüksekliği (cm)		
	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy
1- Berrak (st)	61	45	44	108	100	106	66	80	75	17	15	11
2- Batallı (st)	63	45	47	108	94	103	57	61	57	16	13	12
3- Cihan (st)	60	45	43	105	93	104	55	52	52	16	20	15
4- Göynük 98 (st)	60	50	44	100	100	104	69	52	50	15	22	18
5- Sururbey (st)	62	45	43	110	100	117	76	84	88	15	17	16
6- Martı	60	45	43	106	93	100	67	65	79	16	17	12
7- Zorya	57	45	42	107	90	107	60	51	63	17	14	15
8- Cevher	62	48	44	120	104	98	80	101	110	20	17	16
9- Cevdetbey	61	48	43	121	102	104	61	60	61	16	23	22
10- Kasırga	61	45	44	106	94	105	61	68	62	16	19	20
11- Maistro	64	45	44	106	97	104	56	73	67	14	19	17
12- Siper	59	45	42	109	94	104	60	60	64	14	14	12
13- MTBDER35	60	45	43	106	94	104	61	56	51	13	17	13
14- Erzincan Şeker	61	52	43	116	100	103	57	53	47	14	15	9

Çizelge 5b. 2023 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Sonuçları

Çeşitler	Bitkide Dal Sayısı (adet)		Bitkide Bakla Sayısı (adet)			Baklada Tane sayısı (adet)			Tane Dökme (1-5)*		100 Tane Ağırlığı (g)			
	Eskişehir	Samsun Bafra	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Eskişehir	Samsun Tekkeköy	Eskişehir	Samsun Bafra	Samsun Tekkeköy	Konya
1- Berrak (st)	3	3	23	16	25	4	4	2	1	1	26,3	26,9	28,2	29,3
2- Batallı (st)	2	3	22	14	24	5	4	2	1	1	29,7	31,5	33,6	33,1
3- Cihan (st)	3	4	19	14	36	3	3	2	1	1	41,4	40,7	52,0	44,3
4- Göynük 98 (st)	3	4	16	9	17	3	4	2	1	1	38,1	36,2	45,4	47,1
5- Sururbey (st)	2	3	13	9	7	4	4	3	2	1	40,4	37,2	53,4	48,9
6- Martı	2	3	18	14	25	4	4	3	1	1	37,0	33,4	40,6	39,6
7- Zorya	2	3	17	16	21	4	4	2	1	2	34,4	31,1	38,2	40,0
8- Cevher	2	4	29	12	28	5	4	3	1	1	25,8	30,0	30,4	33,7
9- Cevdetbey	3	4	16	10	15	3	3	2	1	2	44,1	46,7	51,7	41,3
10- Kasırga	2	3	19	13	16	4	3	3	1	1	32,4	33,0	34,7	40,1
11- Maistro	2	3	18	12	13	4	4	2	1	1	31,7	34,9	39,7	40,2
12- Siper	1	2	17	16	17	4	3	3	1	1	33,1	30,4	33,1	34,5
13- MTBDER35	2	3	19	16	19	3	4	2	1	1	32,9	33,0	32,5	37,9
14- Erzincan Şeker	3	4	14	12	19	4	3	3	1	1	41,4	43,9	48,7	46,1

(1= iyi 5= kötü)

Çizelge 6a. 2024 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Sonuçları

Çeşitler	% 50 Çiçeklenme Gün Sayısı (gün)			Fizyolojik Olum Gün Sayısı (gün)			Bitki Boyu (cm)			İlk Bakla Yüksekliği (cm)		
	Erzincan	K.Maraş	Sivas	Erzincan	K.Maraş	Sivas	Erzincan	K.Maraş	Sivas	Erzincan	K.Maraş	Sivas
1- Berrak (st)	56	60	52	112	107	118	69	60	54	13	15	21
2- Batallı (st)	58	65	54	109	112	121	66	45	48	15	15	20
3- Cihan (st)	43	70	51	114	113	116	42	35	50	14	15	21
4- Göynük 98 (st)	43	65	53	113	116	118	45	45	46	16	20	21
5- Sururbey (st)	54	69	54	111	114	117	87	85	45	15	25	20
6- Kasırga	56	65	53	112	110	117	53	50	55	12	15	22
7- Maistro	56	69	54	108	112	120	78	75	49	18	20	23
8- Siper	43	65	49	110	110	115	58	70	49	14	15	22
9- MTBDER35	56	70	54	111	113	118	46	55	46	12	20	18
10- Erzincan Şeker	54	60	52	113	108	117	41	35	50	12	15	22

Çizelge 6b. 2024 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Gözlem Sonuçları

Çeşitler	Bitkide Dal Sayısı (adet)		Bitkide Bakla Sayısı (adet)			Baklada Tane sayısı (adet)		Tane Dökme (1-5)*			100 Tane Ağırlığı (g)	
	Erzincan	Sivas	Erzincan	K.Maraş	Sivas	Erzincan	Sivas	Erzincan	K.Maraş	Sivas	Erzincan	Sivas
1- Berrak (st)	5	3	16	20	27	3	6	1	1	2	29,4	40,1
2- Batallı (st)	3	2	21	22	19	4	4	1	1	3	36,4	36,9
3- Cihan (st)	3	3	13	20	32	3	5	1	1	1	39,5	42,6
4- Göynük 98 (st)	4	2	16	12	22	3	5	1	1	3	35,7	37,4
5- Sururbey (st)	4	2	18	11	26	3	5	1	1	2	44,9	39,6
6- Kasırga	5	3	17	28	25	4	4	1	1	2	38,4	38,5
7- Maistro	5	3	19	13	20	4	4	1	1	2	38,1	35,7
8- Siper	4	3	13	25	41	3	6	1	1	1	33,6	42,3
9- MTBDER35	3	3	16	26	29	4	4	1	1	2	37,5	40,5
10- Erzincan Şeker	4	3	14	13	36	4	5	1	1	1	45,5	41,7

(1= iyi 5= kötü)

Çizelge 7b. 2023 Yılı Kuru Fasulye TDÖ Denemeleri Hastalık Gözlem Sonuçları

Çeşitler	Eskişehir		
	Adi Mozaik Tip 1	Yaprak Hale Lekesi	Kök Çürüklüğü
1- Berrak (st)	5	4	1
2- Batallı (st)	4	3	1
3- Cihan (st)	3	5	1
4- Göynük 98 (st)	3	4	1
5- Sururbey (st)	4	3	1
6- Martı	4	3	1
7- Zorya	5	4	1
8- Cevher	5	4	1
9- Cevdetbey	3	4	1
10- Kasırga	4	3	1
11- Maistro	4	3	1
12- Siper	5	4	1
13- MTBDER35	4	3	1
14- Erzincan Şeker	4	3	1

1=Toleranslı, 3=Orta Toleranslı, 5=Orta hassas, 7=Hassas, 9=Çok hassas

Çizelge 7b. 2024 Yılı Kuru Fasulye TDÖ Denemeleri Hastalık Gözlem Sonuçları

Çeşitler	Sivas	
	Antraknoz	Kök Çürüklüğü
1- Berrak (st)	2	3
2- Batallı (st)	1	2
3- Cihan (st)	1	2
4- Göynük 98 (st)	2	3
5- Sururbey (st)	2	3
6- Kasırga	1	1
7- Maistro	1	2
8- Siper	1	1
9- MTBDER35	1	2
10- Erzincan Şeker	1	1

1=Toleranslı, 3=Orta Toleranslı, 5=Orta hassas, 7=Hassas, 9=Çok hassas

Çizelge 8. 2023 Yılı Kuru Fasulye Tarımsal Değerleri Ölçme Denemeleri Teknolojik Analiz Değerleri (Eskişehir)

Çeşitler	Kuru Ağırlık (g)	Yaş Ağırlık (g)	Su Alma Kapasitesi (g/tane)	Su Alma İndeksi (%)	Kuru Hacim (ml)	Yaş Hacim (ml)	Şişme Kapasite (ml/tane)	Şişme İndeksi (%)	Pişme Süresi (dk)	Protein Oranı (%)
1- Berrak (st)	28,4	55,3	0,27	0,88	73	148	0,25	2,09	42	19,4
2- Batallı (st)	33,4	66,1	0,33	0,90	78	158	0,30	2,07	35	20,0
3- Cihan (st)	42,8	91,6	0,49	1,05	86	181	0,45	2,25	38	21,6
4- Göynük 98 (st)	40,4	82,8	0,42	0,99	82	172	0,40	2,25	41	20,7
5- Sururbey (st)	40,7	89,5	0,49	1,13	83	179	0,46	2,39	39	19,6
6- Martı	38,7	79,7	0,41	1,01	81	170	0,39	2,26	39	17,9
7- Zorya	35,4	73,6	0,38	1,07	78	166	0,38	2,36	32	16,1
8- Cevher	27,3	55,4	0,28	0,99	71	148	0,27	2,29	51	16,7
9- Cevdetbey	45,9	91,0	0,45	0,92	87	179	0,42	2,14	42	23,6
10- Kasırga	33,3	67,5	0,34	1,05	76	161	0,35	2,35	32	17,7
11- Maistro	31,8	60,5	0,29	0,88	77	155	0,28	2,04	42	18,7
12- Siper	33,9	66,5	0,33	0,94	77	159	0,32	2,19	40	18,8
13- MTBDER35	34,4	71,4	0,37	1,02	79	164	0,35	2,21	35	17,2
14- Erzincan Şeker	42,1	92,1	0,50	1,19	83	183	0,50	2,52	38	21,4